

Tillaga að STARFSLEYFI

UST202203-112

Þéttbært eldi alifugla (kjúklinga og hænsnfugla)

Reykjagarður hf

Starfsstöð: Ásmundarstaðir, Ásahreppi

(Lögheimili: Fosshálsi 1, 110 Reykjavík)

Kt.: 650903-2180

1. ALMENN ÁKVÆÐI

1.1 Rekstraraðili

Starfsleyfi þetta gildir fyrir Reykjagarður hf., kt. 650903-2108, þéttbæru eldi kjúklinga á landi Ásmundarstaða, Ásahreppi. Reykjagarður hf. er hér eftir nefndur rekstraraðili.

Komi nýr aðili að rekstrinum er hægt að sækja um að starfsleyfið verði fært yfir á hann, án þess að gefið verði út nýtt starfsleyfi. Með umsókninni skulu fylgja gögn sem sýna fram á að rekstraraðilinn hafi tekið við rekstrinum. Verði gerð breyting á nafni rekstraraðila ber honum að tilkynna Umhverfisstofnun slíka breytingu.

Rekstraraðili getur falið verktaka með öll tilskilin opinber leyfi að annast verk fyrir sig. Rekstraraðili ábyrgist þó áfram að ákvæðum starfsleyfisins sé fylgt.

Rekstraraðila ber að uppfylla gildandi lög og reglugerðir og haga starfsemi í samræmi við gildandi skipulagsáætlanir.

1.2 Umfang starfseminnar

Rekstraraðila er heimilt að reka kjúklingabú, með stæði fyrir allt að 145.000 holdakjúklinga og 32.000 fugla til undaneldis.

1.3 Eftirlit

Umhverfisstofnun hefur eftirlit með starfsemi rekstraraðila í samræmi við XIV. kafla laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og X. kafla reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit.

Tímabilið milli tveggja vettvangsheimsóknna við eftirlit skal byggt á áhættumati, sbr. 54. gr. laga nr. 7/1998 og 57. gr. reglugerðar nr. 550/2018. Eftirlit felst í umsýning með lögbundnum skilum, yfirferð og mati á gögnum. Jafnframt felst eftirlit í yfirferð gagna og reglubundinni skoðun á vettvangi, móttöku athugasemda og fyrirspurna. Eftirlitsaðili tekur saman skýrslur um eftirlit. Skýrslan skal vera gerð aðgengileg á vefsíðu Umhverfisstofnunar, á vefsvæði rekstraraðila, eftir að rekstraraðili hefur fengið tækifæri til að koma að athugasemdum og brugðist hefur verið við þeim. Athugasemdirnar skulu eftir atvikum birtar með skýrslunni.

Fylgi rekstraraðili ekki ákvæðum starfsleyfis, laga og reglugerða á sviði starfseminnar er eftirlitsaðila heimilt að beita úrræðum skv. gr. 1.7 og gildandi lögum og reglugerðum.

Viðbótareftirlit getur farið fram m.a. vegna nýs búnaðar, til rannsóknar á alvarlegum ábendingum vegna umhverfisins, alvarlegum umhverfisslysum, óhöppum og tilvikum þar sem reglum er ekki fylgt eða sérstakra úttekta vegna áætlana sem rekstraraðili hefur gert um úrbætur.

Eftirlitsaðila skal heimill aðgangur til skoðunar og eftirlits, þar á meðal töku sýna og myndatöku, sbr. 62. gr. laga nr. 7/1998.

1.4 Breytingar á rekstri

Rekstraraðili skal veita útgefanda starfsleyfis upplýsingar um fyrirhugaðar breytingar á rekstri með góðum fyrirvara áður en ráðist verður í þær, sbr. 1. mgr. 14. gr. laga nr. 7/1998 og 1. mgr. 13. gr. reglugerðar nr. 550/2018. Á grundvelli þeirra metur stofnunin hvort nauðsynlegt sé að endurskoða starfsleyfið.

Breytingin skal vera í samræmi við matsskylduákvörðun Skipulagsstofnunar eða álit Skipulagsstofnunar um umhverfismat framkvæmdar, sbr. lög nr. 111/2021, um umhverfismat framkvæmda og áætlana, ef við á.

1.5 Gangsetning og stöðvun rekstrar (lokun) og neyðaráætlun

Áætlun skal vera til staðar til bregðast við verði rekstri hætt, tímabundið eða varanlega, eða reksturinn stöðvast óvænt. Annars vegar skal þar fjallað um tímabundna rekstrarstöðvun og hins vegar um varanlega rekstrarstöðvun. Í áætlun skal gera grein fyrir hvað skuli gert við fuglana á búinu og hvernig gengið skuli frá úrgangi, efnum, útbúnaði, tækjum, rekstrarsvæði, geymum, lögnum og menguðum jarðvegi. Með áætluninni skal gengið út frá því að lágmarka möguleg mengunaráhrif og tryggja að ekki sé skilið eftir á svæðinu hráefni sem tilheyrir rekstrinum.

Rekstrarstöðvun skal tilkynnt eftirlitsaðila með a.m.k. þriggja mánaða fyrirvara eða þegar ákvörðun liggur fyrir. Þá skal tilkynna um það ef reksturinn hefur verið stórlega skertur, þó ekki sé talin þörf á að virkja áætlanirnar. Bilanir og viðhald telst ekki stórlega skertur rekstur. Gera skal Brunavörnum Rangárvallasýslu viðvart um stöðvun starfseminnar um leið og eftirlitsaðila. Eftirlitsaðila er heimilt að krefja rekstraraðila um að tímasetja áætlun um frágang ef hann telur þörf á.

Neyðaráætlun skal vera tiltæk ef kemur til óvæntrar stöðvunar á rekstri eldisstöðvarinnar. Neyðaráætlunin skal innihalda tillögur um meðferð og förgun alifugla þann tíma sem eldisstöðin er ekki í rekstri og skal endurskoðuð reglulega. Áætlunin skal samþykkt af eftirlitsaðila.

Tilkynna skal eftirlitsaðila án tafar um stöðvun rekstar og ráðstafanir þar að lútandi þannig að taka megji út frágang. Tilkynna skal eftirlitsaðila um gangsetningu ef rekstur hefur legið niðri í meira en mánuð.

1.6 Endurskoðun starfsleyfis

Endurskoða skal starfsleyfið reglulega, sbr. 15. gr. laga nr. 7/1998 og 14. gr. reglugerðar nr. 550/2018. Umhverfisstofnun er heimilt að endurskoða og breyta starfsleyfi áður en gildistími þess er liðinn vegna breyttra forsendna, sbr. 2. mgr. 6. gr. laga nr. 7/1998 og 2. mgr. 5. gr. reglugerðar nr. 550/2018, sbr. einnig 14. og 15. gr. laga nr. 7/1998.

Umhverfisstofnun er skylt, eða eftir atvikum heimilt, að endurskoða starfsleyfið meðal annars í eftirfarandi tilfellum:

- Ef rekstraraðili breytir rekstrinum með þeim hætti að tilkynningarskylt er sbr. gr. 1.4.

- Þegar mengun af völdum stöðvar er slík að nauðsynlegt reynist að endurskoða gildandi viðmiðunarmörk fyrir losun sem tilgreind eru í starfsleyfi eða láta ný viðmiðunarmörk koma fram í leyfinu.
- Þegar nota þarf aðra tækni vegna rekstraröryggis.
- Þegar nauðsynlegt er að fara að nýjum eða endurskoðuðum umhverfisgæðakröfum í samræmi við 11. gr. reglugerðar nr. 550/2018.
- Ef breyting verður á bestu aðgengilegu tækni sem gera það kleift að draga umtalsvert úr losun mengunarefna. Ef breytingar verða á viðmiði um bestu aðgegnulegu tækni (BAT) skal rekstraraðili senda útgefanda starfsleyfis, skv. beiðni útgefandans, tímasetta áætlun sem fjallar um með hvað hætti hann hyggst taka upp hina nýju tækni en rökstyðja annars að honum sé það ekki mögulegt.
- Ef breytingar verða á lögum eða reglum um mengunarvarnir eða annað sem snertir reksturinn.
- Ef mengun af völdum atvinnurekstrarins er meiri en búist var við þegar leyfið var gefið út.
- Ef vöktun leiðir í ljós að umhverfismarkmið fyrir vatnshlot, sbr. gr. 3.9, sem sett hafa verið á grundvelli laga nr. 36/2011 um stjórn vatnamála nást ekki. Endurskoðun skal tryggja að umhverfismarkmiðum verði náð.
- Ef breyting verður á skipulagi.

Rekstraraðila er þó ætíð skylt að fara að gildandi lögum og reglugerðum, sbr. gr. 1.1, jafnvel þótt starfsleyfi hafi ekki verið endurskoðað.

Rekstraraðili skal, sé þess óskað af útgefanda starfsleyfis, leggja fram allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að endurskoða starfsleyfisskilyrðin.

1.7 Valdsvið, viðurlög og þvingunarúrræði

Rekstraraðili skal uppfylla skyldur þær er koma fram í 40. gr. laga nr. 7/1998. Ef frávik verða skal rekstraraðili upplýsa eftirlitsaðila tafarlaust um það og grípa tafarlaust til nauðsynlegra ráðstafana til að tryggja að öllum kröfum vegna starfseminnar sé framfylgt eins fljótt og auðið er.

Fylgi rekstraraðili ekki ákvæðum starfsleyfis, laga og reglugerða á starfssviði sínu, eða fyrirmælum eftirlitsaðila um úrbætur, getur eftirlitsaðili beitt ákvæðum XVII. kafla laga nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir, til að knýja fram úrbætur.

Stofnuninni er m.a. heimilt að veita áminningu og hæfilegan frest til úrbóta, ákveða rekstraraðila dagsektir og stöðva starfsemi eða takmarka hana til bráðabirgða, sé um alvarlega hættu, alvarleg tilvik eða ítrekað brot að ræða eða ef úrbótum er ekki sinnt innan tiltekins frests.

Umhverfisstofnun getur lagt á stjórnvaldssektir sbr. 67. gr. laga nr. 7/1998.

1.8 Upplýsingaréttur almennings

Almenningur á rétt á aðgengi að upplýsingum um starfsleyfi, starfsleyfisumsókn og mengunareftirlit í samræmi við 6. gr. og IV. viðauka reglugerðar nr. 550/2018.

Umhverfisstofnun birtir eftirlitsniðurstöður skv. gr. 1.3 og 1.7 opinberlega. Birtingin er á vefsíðu stofnunarinnar eða með öðrum aðgengilegum hætti. Að öðru leyti vísast til upplýsingastefnu stofnunarinnar.

1.9 Umhverfisábyrgð

Rekstraraðili ber ábyrgð á umhverfistjóni eða yfirvofandi hættu á slíku tjóni af völdum atvinnustarfsemi sbr. lög nr. 55/2012, um umhverfisábyrgð, og skal koma í veg fyrir tjón eða bæta úr tjóni ef það hefur orðið og bera kostnað af ráðstöfunum sem af því leiðir skv. lögnum.

Rekstraraðili skal þegar í stað grípa til nauðsynlegra varnarráðstafana vegna yfirvofandi hættu á umhverfistjóni sem rekja má til starfsemi hans. Ef umhverfistjón verður skal rekstraraðili þegar í stað hefja aðgerðir til að takmarka tjón eða afstýra frekara tjóni.

Rekstraraðili skal þegar í stað tilkynna Umhverfisstofnun um umhverfistjón eða yfirvofandi hættu á umhverfistjóni sem rekja má til starfsemi hans og upplýsa um alla þætti sem máli skipta. Jafnframt skal rekstraraðili setja fram og senda Umhverfisstofnun áætlun um úrbætur vegna umhverfistjóns sem þegar er orðið.

2. STARFSHÆTTIR

2.1 Starfshættir og umhverfismarkmið

Rekstraraðili skal beita góðum starfsvenjum¹ og góðum búskaparháttum² sem draga sem mest úr því álagi sem starfsemin veldur á umhverfið, þ.m.t. varðandi starfshætti, fóðrun, lykt og alla meðferð úrgangs og förgun svo og að draga úr losun efna út í umhverfið eins og kostur er. Gerðar skulu nauðsynlegar ráðstafanir til þess að koma í veg fyrir mengunaróhöpp og draga úr afleiðingum þeirra. Beita skal bestu aðgengilegu tækni við að takmarka losun frá starfseminni með aðferðum sem samræmast BAT-niðurstöðum fyrir alifugla sbr. gr. 3.1.

Rekstraraðili skal setja sér umhverfismarkmið og starfa samkvæmt þeim og skulu þau endurskoðuð á a.m.k. fjögurra ára fresti. Umhverfismarkmiðin skulu liggja fyrir við útgáfu starfsleyfis. Umhverfismarkmiðin skulu vera hluti af umhverfisstjórnunarkerfi rekstraraðila³ (sjá gr. 2.5).

Eintak af starfsleyfi þessu skal ávallt vera tiltækt á starfsstöðinni og skulu starfsmenn fá kynningu á ákvæðum starfsleyfis⁴.

2.2 Samskipti og samráð

Sérstakur fulltrúi rekstraraðila skal vera tengiliður við eftirlitsaðila og ber hann ábyrgð á samskiptum rekstraraðila vegna eftirlits með mengunarvörnum og framkvæmd viðbragðsáætlana. Eftirlitsaðili getur haft samband við fulltrúann utan hefðbundins vinnutíma ef þörf krefur. Tilkynna skal Umhverfisstofnun ef breyting verður á tengilið og/eða tengiliðsupplýsingum.

2.3 Aðstaða til mælinga

Tryggja skal við hönnun mannvirkja að góð aðstaða sé til mælinga og eftirlits með losun samkvæmt starfsleyfi þessu og þeim mæliáætlunum sem starfsleyfið kveður á um.

2.4 Verkstjórn og takmörkun aðgangs

Starfsmenn skulu vera þjálfaðir til að bregðast við mengunaróhöppum og hafa viðeigandi þjálfun á tæki og öryggisbúnað. Tryggja skal kennslu og æfingu í að bregðast við mengunaróhöppum.

¹ BAT 2 (sbr. gr. 3.1)

² <https://ust.is/library/Skrar/utgefid-efni/Annad/buskaparhaettir.pdf>

³ BAT 1 (sbr. gr. 3.1)

⁴ BAT 1 liður 4. a), b) c) og d). (sbr. gr. 3.1)

Tryggja skal að starfsfólk hafi fullnægjandi þekkingu á eitrunarhættu og eiginleikum þeirra efna sem það gæti komist í tæri við og skulu upplýsingar þar að lútandi ávallt vera tiltækar á vinnustað.

Rekstraraðila er skylt að ganga vel um og skal hann halda rekstrarsvæði sínu snyrtilegu. Rekstraraðili skal sýna ýrtruðu varúð þannig að jarðvegi verði ekki spillt með mengun, sbr. reglugerð nr. 1400/2020 um mengaðan jarðveg. Rekstraraðila er skylt að ganga þannig frá olíubirgðum, olíuúrgangi, eiturefnum, mengandi efnum og hættulegum efnum að ekki sé hætt á að þessi efni berist út í umhverfið, í sjó, í yfirborðsvatn eða í grunnvatn. Fylgja skal ákvæðum reglugerðar nr. 884/2017 um varnir gegn olíumengun frá starfsemi í landi.

Eftirlitsaðili getur krafist lagfæringa og viðgerða á eldishúsum, lóð, girðingu eða öðrum mannvirkjum ef nauðsynlegt þykir til þrifnaðar eða ef ástand þeirra er til lýtis fyrir umhverfið.

Takmarka skal aðgang óviðkomandi að vinnusvæði þannig að almenningi stafi ekki hætt af starfsemi.

2.5 Umhverfisstjórnarkerfi

Rekstraraðili skal vinna eftir umhverfisstjórnunarkerfi⁵. Velja má staðlað umhverfisstjórnunarkerfi, t.d. ÍST EN ISO 14001 eða þátttöku í umhverfismálakerfi ESB sbr. reglugerð nr. 334/2013, um frjálsa þátttöku fyrirtækja og stofnana í umhverfisstjórnunarkerfi bandalagsins (EMAS), eða annað kerfi sem uppfyllir kröfur um umhverfisstjórnunarkerfi í BAT-niðurstöðum.

Umhverfisstjórnunarkerfið skal m.a. fjalla um yfirstjórnun og fela í sér umhverfisstefnu sem kveður á um stöðugar umbætur á verkferlum og útbúnaði, greiningu á regluverki um umhverfismál og það skal ná yfir vöktun á losun og umhverfisvöktun. Umhverfisstjórnunarkerfið skal einnig fela í sér áætlun um hávaða- og lyktarstjórnun sé búist við óþægindatilvikum í viðkvæmum viðtökum og/eða þau verið sönnuð.⁶

Rekstraraðila er heimilt að aðlaga umhverfisstjórnunarkerfið að stærð, umfangi og flækjustigi rekstrarins og þeim umhverfisáhrifum sem hann kann að hafa⁷. Hefja skal vinnu við uppsetningu umhverfisstjórnunarkerfi eigi síðar en sex mánuðum eftir útgáfu þessa starfsleyfis. Umhverfisstjórnunarkerfið skal vera aðgengilegt eftirlitsaðila.

2.6 Áhættumat og viðbragðsáætlun vegna hættu á mengun hafs og stranda

Rekstraraðili skal vera með viðbragðsáætlun sem unnin er á grundvelli áhættumats sem að lágmarki felur í sér skilyrði í viðauka I.B laga nr. 33/2004 um varnir gegn mengun hafs og stranda. Þar skal taka á hugsanlegri hættu á bráðamengun og hvenær tilkynna skuli um mengunaróhöpp til Umhverfisstofnunar. Rekstraraðili skal senda Brunavörnum Rangárvallasýslu afrit af áætluninni. Viðbragðsáætlun skal endurskoða a.m.k. á fjögurra ára fresti.

Viðbragðsáætlun skal vera tiltæk starfsmönnum á vinnustað og aðgengileg eftirlitsaðila.

2.7 Viðbrögð og tilkynningar við mengunaróhoppa

Verði óhapp eða annað atvik sem getur haft í för með sér losun mengandi efna út í umhverfið skal þegar í stað grípa til aðgerða til að koma í veg fyrir útbreiðslu mengunarefna og til að fyrirbyggja að mengun valdi skaða á umhverfinu og heilsu manna. Eftir því sem við á skal fylgja

⁵ BAT 1, sbr. gr. 3.1

⁶ BAT 1 liðir 10 (BAT 9) og 11 (BAT 12), sbr. gr. 3.1

⁷ Heimild til að aðlaga kröfur á þennan hátt kemur fram í BAT 1, sbr. gr. 3.1

viðbragðsáætlun, sbr. gr. 2.6. Rekstraraðila ber að hreinsa þá mengun sem kann að verða við óhöpp eða önnur atvik, á sinn kostnað.

Rekstraraðili skal fara yfir öll óhöpp og önnur atvik sem geta haft í för með sér losun mengandi efna út í umhverfið og gera ráðstafanir sem miða að því að hindra að sambærileg atvik endurtaki sig. Eftirlitsaðili skal upplýstur um slíkar ráðstafanir.

Ef óhapp verður sem þarfnast tafarlausra aðgerða skal hafa samband við 112 Neyðarlínuna.

Tilkynna skal eftirlitsaðila um mengunaróhapp eins fljótt og mögulegt er. Jafnframt er skal heilbrigðisnefnd upplýst um óhappið. Greina skal eftirlitsaðila frá því ef hætta er talin á neikvæðum afleiðingum fyrir umhverfið og heilsu manna.

Eftirlitsaðila er heimilt ef þörf er á að óska eftir upplýsingum um önnur sérstök atvik í rekstri sem geta haft í för með sér aukna mengun.

2.8 Trygging vegna bráðamengunar

Rekstraraðili skal taka ábyrgðartryggingu eða leggja fram aðra fullnægjandi tryggingu sem Umhverfisstofnun metur gilda, sem jafngildir allt að 1 milljón SDR, sbr. 16. gr. laga nr. 33/2004. Rekstraraðili skal senda Umhverfisstofnun staðfestingu á tryggingunni þegar þess er óskað.

2.9 Breytingar á mælingum

Eftirlitsaðili getur, telji hann ástæðu til, farið fram á tíðari mengunarmælingar eða efnagreiningar en starfsleyfið gerir ráð fyrir eða heimilað að dregið verði úr tíðni mælinga eftir því sem við á.

Ákvörðun um að draga úr tíðni mælinga skal þó ekki tekin nema eitthvert eftirfarandi skilyrða sé fyrir hendi:

- Mælingar hafi sýnt með sannfærandi hætti að mengunarpáttur er óverulegur.
- Mælingum hafi áður verið fjölgað umfram þær sem starfsleyfið tilgreinir.
- Sýnt hafi verið fram á að nota megja aðrar aðferðir en mælingar við að meta mengunina.

3. VARNIR GEGN MENGUN YTRA UMHVERFIS

3.1 Mengunarvarnir

Rekstraraðila ber að uppfylla gildandi lög og reglugerðir á starfssviði sínu og tryggja að starfsemi hans sé rekin í samræmi við meginreglur 38. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir. Rekstraraðili skal tryggja að notuð sé besta aðgengilega tækni (BAT) við mengunarvarnir, sbr. b. lið 38. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir, og nýta vel orku⁸ og vatn⁹. Þegar aðferðum er beitt við mengunarvarnir sem valda því að mengun færast á milli andrúmslofts, vatns og jarðvegs skal halda neikvæðum heildaráhrifum á umhverfið í lágmarki (samþættar mengunarvarnir). Mengun sem getur borist langar leiðir skal haldið í lágmarki.

⁸ BAT 8, sbr. gr. 3.1

⁹ BAT 5, sbr. gr. 3.1

Besta aðgengilega tækni fyrir þéttbært eldi alifugla hefur verið skilgreind í „Best Available Techniques (BAT) Reference Document for Intensive Rearing of Poultry or Pigs“, 2017 og BAT-niðurstöðum vegna þéttbærs eldis alifugla eða svína¹⁰

BAT-niðurstöður eru m.a. aðgengilegar á íslensku á vefsíðu Umhverfisstofnunar.

Númeraðar BAT kröfur og tilvísanir í töflur í megin-texta og neðanmálsgreinum í þessu starfsleyfi vísa í þessar framkvæmdarákvarðanir.

Útgefandi starfsleyfis horfir til þeirra viðmiða er koma fram í BAT-niðurstöðum skv. 8., 9. og 10. gr. reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit.

Rekstraraðili skal sjá til þess að starfsemin sé ávallt í samræmi við BAT-niðurstöður.

Ef rekstraraðili breytir um valkost um bestu aðgengilegu tækni þá skal hann upplýsa eftirlitsaðila um þær breytingar og hvernig þær samræmast BAT-niðurstöður.

HRÁEFNI, ELDSNEYTI OG FRAMLEIÐSLA

3.2 Móttaka, flutningur og framleiðsla

Flutningur á hráefnum og framleiðsla kjúklinga skal vera í samræmi við góðar starfsvenjur¹¹.

Rykmengun skal haldið í lágmarki¹². Ef við framleiðslu myndast fínt efni skulu eldishús og geymslur vera lokaðar þannig að ekki sé hætt við rykmyndun og foki í næsta umhverfi. Nota skal yfirbyggð og lokuð kerfi og/eða ryksöfnunarbúnað þar sem hætta er á rykmyndun. Ryk frá alifuglaeldi getur innihaldið agnir af fóðri, undirlagi, húsdýraáburði (hænsnaskít), fjöðrum og húðflögum fuglanna, agnir smádýra líkt og mítla, örverur (bakteríur, sveppir). Varast skal að ryk safnist upp við loftúður eldishúsa.

Við móttöku hráefna skal sömuleiðis gæta að því að hráefnið spillist ekki að óþörfu eða skemmist. Síló og aðrir mögulegir rykmyndunarstaðir skulu útbúin með ryksöfnunarbúnaði sem skal uppfylla skilyrði í BAT-niðurstöðum¹³. Gott fyrirbyggjandi viðhald skal vera á færriböndum, sílóum og þess háttar mannvirkjum.

3.3 Fóðurgjöf og val á fóðri

Fóðurgjöf og vali á fóðri skal stýrt þannig að myndun úrgangs (næringarefna) sé í lágmarki¹⁴, t.d. með fóðursamsetningu og næringaráætlun sem tekur tillit til vaxtarlíkana. Einnig skal við val á fóðri gera ráðstafanir vegna mögulegra áhrifa fóðursamsetningar á lyktarmyndun, t.a.m. prótíninnihald.

Heildarlosun köfnunarefnis (N) og fosfórs (P) skal mæld og/eða metin¹⁵ og skal losun vegna holdakjúklinga ekki vera meiri en 0,6 kg N/fuglastæði/ári¹⁶ og 0,25 kg P₂O₅/fuglastæði/ári¹⁷.

¹⁰ Framkvæmdarákvörðun framkvæmdastjórnarinnar 2017/302 um að fastsetja niðurstöður um bestu, fánlegu tækni (BAT), samkvæmt tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2010/75/ESB, vegna þéttbærs eldis alifugla eða svína hafa verið innleiddar með reglugerð nr. 935/2018.

¹¹ BAT 2, sbr. gr. 3.1

¹² BAT 11, sbr. gr. 3.1

¹³ BAT 11, sbr. gr. 3.1

¹⁴ BAT 3 og BAT 4, sbr. gr.3.1

¹⁵ BAT 24, sbr. gr. 3.1

¹⁶ Tafla 1.1 í BAT 3 sbr. gr. 3.1

¹⁷ Tafla 1.2 í BAT 4 sbr. gr. 3.1

3.4 Frágangur, hráefnisgeymslur og vörugeymslur

Frágangur lóðar skal vera snyrtilegur og í samræmi við góðar starfsvenjur¹⁸, á öllu athafnasvæði rekstraraðila skal gæta fyllsta hreinlætis í samræmi við kröfur eftirlitsaðila. Rekstraraðila er skylt að ganga þannig frá olíubirgðum, olíuúrgangi, eiturefnum og hættulegum efnum að ekki sé hætt á að þessi efni berist út í umhverfið, sjó, yfirborðsvatn eða grunnvatn. Engin mengandi efni mega leka í jarðveg. Eldsneyti skal geymt þannig að öruggar mengunar-, árekstrar, eld- og slysavarnir séu tryggðar í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 884/2017, um varnir gegn olíumengun frá starfsemi í landi. Þar sem unnið er með olíur skal fráveita eftir því sem kostur er vera lokuð.

Ef nauðsynlegt er að geyma hráefni eða framleiðsluvörur utandyra skal ganga þannig frá að ekki sé hætt á rykmengun eða annarri dreifingu mengunar, þar með talið í frárennsli. Flokka skal aukaafurðir dýra í áhættuflokka og förgun eða endunýting skal vera í samræmi við kröfur í reglugerð nr. 674/2017 um heilbrigðisreglur að því er varðar aukaafurðir úr dýrum og afleiddar afurðir sem ekki eru ætlaðar til manneldis. Geyma skal aukaafurðir dýra í vel lokuðu geymslurými, t.d. lekaheldum gámum, á meðan beðið er eftir að efnið sé flutt af svæðinu. Ekki má geyma aukaafurðir dýra í langtímageymslu utan lóðar án leyfis Umhverfisstofnunar.

3.5 Varaafl

Varaaflstöðvum sem brenna jarðefnaeldsneyti skal vel við haldið þannig að þær valdi ekki óþarfri mengun, til dæmis sótmengun.

LOFT

3.6 Hönnun, rekstur og rykmengun

Hönnun og rekstur búsins skal miðast við að halda rykmengun og annarri mengun niðri¹⁹. Helstu rykuppsprettur skulu vera með virkar mengunarvarnir. Koma skal í veg fyrir eða draga úr mengun sem getur borist langar leiðir eftir því sem kostur er.

Rekstraraðili skal uppfylla kröfur reglugerðar nr. 817/2002 mörk fyrir fallryk úr andrúmslofti við eldishús innan marka byggingarreits skv. deiliskipulagi.

Hönnun nýrra eldishúsa skal vera slík að hægt sé að bæta við lofthreinsunarkerfi til að ná markmiðum losunar dugi aðrar ráðstafanir rekstraraðila ekki til lágmarkunar á losun ryks og/eða lyktar, sbr. gr. 3.7²⁰.

Takmarka skal hávaða frá starfseminni²¹. Þess skal gætt að hávaði frá starfseminni valdi ekki ónæði eða óþægindum í nærliggjandi umhverfi. Hávaði við lóðarmörk (jarðamörk Ásmundarstaða skv. deiliskipulagi eða skilgreinds landbúnaðarsvæðis) skal ekki fara yfir tilgreind viðmiðunarmörk fyrir hávaða frá atvinnustarfsemi, sbr. reglugerð nr. 724/2008 um hávaða.

3.7 Lyktarmengun

Rekstraraðili skal halda lyktarmengun frá búinu í lágmarki²². Notast skal við sambland þeirrar tækni sem skilgreind er í BAT til að koma í veg fyrir eða lágmarka lyktarmengun²³. Séu ráðstafanir

¹⁸ BAT 2, sbr. gr. 3.1

¹⁹ BAT 11, sbr. gr. 3.1

²⁰ BAT 11c og/eða 13d, sbr. gr. 3.1

²¹ BAT 10, sbr. gr. 3.1

²² BAT 12 og BAT 32, sbr. gr. 3.1

²³ BAT 13, sbr. gr. 3.1

rekstraraðila til lágmarkunar lyktarmengunar ófullnægjandi að mati Umhverfisstofnunar getur eftirlitsaðili krafist viðbótar einnar eða fleiri tækni við aðgerðir rekstraraðila, t.a.m lofthreinsikerfi. Gera skal ráðstafanir svo að lykt sem berst frá búinu, valdi ekki óþægindum í næstu byggð og/eða utan jarðamarka Ásmundarstaða. Sé búist við lyktaróþægindatilvikum á viðkvæmum viðtökum og/eða þau hafa verið sönnuð skal vakta reglubundið losun lyktar í andrúmsloft.²⁴ Þá skal gæta þess að ryk og lyktarmiklar eða skaðlegar lofttegundir valdi hvorki óþægindum né hættu í nærliggjandi umhverfi. Við byggingu nýrra húsa skal rekstraraðili fara eftir fjarlægðum eldihúsa við mannabústaði, útivistarsvæði, vinnustaði skv. 6. gr. reglugerðar nr. 520/2015 um eldishús alifugla, loðdýra og svína.

Heildarlosun ammoníaks (NH_3) í andrúmsloft skal mæld og/eða metin²⁵ og ekki vera meiri en 0,08 kg NH_3 /fuglastæði /ári²⁶ fyrir holdakjúklinga.

VATN

3.8 Frárennsli

Frárennsli skal vera í samræmi við kröfur í reglugerð nr. 798/1999, um fráveitur og skólp, og þannig að ákvæði reglugerðar nr. 796/1999, um varnir gegn mengun vatns, séu uppfyllt. Frárennsli frá starfsmannaaðstöðu skal leitt í sér hreinsivirki. Meðhöndlun frárennslis frá starfseminni skal vera skv. BAT-niðurstöðum²⁷. Við þrif á eldishúsum, skal leiða afrennslisvatn frá þvottaaðstöðu í settank og siturlögn. Niðurföll í eldisrymum skulu vera lokuð á eldistíma og eru aðeins opnuð þegar lokið er við útmokstur og þá opnuð á meðan þvotti stendur svo lágmarka megi þann lífræna úrgang sem berst í hreinsivirki.

Ofanvatn skal ekki leiða í settank og er heimilt að leiða slíkt vatn framhjá settanki í siturlögn eða í yfirborðsvatn.

Seyru skal tæma reglulega úr rotþróum af aðilum sem hafa til þess starfsleyfi og flytja á móttökustað sem hefur starfsleyfi/tilskilin réttindi til förgunar og/eða meðhöndlunar seyrur til endurnýtingar eða förgunar í samræmi við ákvæði reglugerðar nr. 799/1999 um meðhöndlun seyrur.

3.9 Meðhöndlun húsdýraáburðar og hauggeymslur

Húsdýraáburður sem nýttur er til dreifingar á land fellur utan gildissviðs um meðhöndlun úrgangs sbr. b. lið 3. mgr. 2. gr. laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs. Húsdýraáburður fellur undir gildissvið reglugerðar nr. 674/2017 um heilbrigðisreglur að því er varðar aukaafurðir úr dýrum og afleiddar afurðir sem ekki eru ætlaðar til manneldis. Öllum húsdýraáburði skal safnað saman á þann hátt að mengun hljótist ekki af.

Losun næringarefna úr húsdýraáburði frá Ásmundarstöðum við dreifingu skal ekki vera meiri en 170 kgN/ha/ári skv. reglugerð nr. 804/1999, um varnir gegn mengun vatns af völdum köfnunarefnisefnissambanda frá landbúnaði og öðrum atvinnurekstri.

Rekstraraðila ber að sjá til þess að vatnsgæðum nærliggjandi vatnshlota hraki ekki vegna meðhöndlunar, dreifingu eða geymslu, húsdýraáburðar frá rekstrinum. Meðhöndlun áburðar má ekki valda því að breyting verði á lífríki eða vistfræðilegt ástand vatnshlotanna rýrni samkvæmt reglugerð nr. 535/2011 um flokkun vatnshlota, eiginleika þeirra, álagsgreiningu og vöktun, sbr. þó

²⁴ BAT 26, sbr. gr. 3.1

²⁵ BAT 25 og BAT 28, sbr. gr. 3.1

²⁶ Tafla 3.2 í BAT 32, sbr. gr. 3.1

²⁷ BAT 6 og 7, sbr. gr. 3.1

gr. 3.12. Útgefanda starfsleyfis er heimilt að endurskoða það sbr. gr. 1.6 ef ástandi vatns fer hrakandi vegna rekstrarins og hættu er á að það falli niður um flokk eða hafi fallið niður um flokk skv. reglugerð nr. 535/2011 um flokkun vatnshlota, eiginleika þeirra, álagsgreiningu og vöktun.

Dreifa skal húsdýraáburði skv. skilyrðum í BAT-niðurstöðum²⁸ og taka skal einnig mið af starfsreglum um góða búskaparhætti. Húsdýraáburði skal dreift á ófrosinn jarðveg og að jafnaði dreift á tún, í flög eða í landgræðslu á tímabilunum frá 15. mars til 1. nóvember ár hvert, þegar hann nýtist gróðri sbr. 1. mgr. 7. gr. reglugerðar nr. 804/1999.

Við dreifingu skal leitast til að vindátt standi af nálægri byggð. Ekki er heimilt að dreifa húsdýraáburði á stöðum þar sem að hann getur mengað læki, ár eða vatnsból. Ekki skal dreifa húsdýraáburði innan 10 metra frá bökkum straum- eða stöðuvatna. Við dreifingu húsdýraáburðar skal fylgja fjarlægðarviðmiðum við vatnsból, íbúabyggð og sumarbyggð í starfsreglum um góða búskaparhætti og gildandi skipulagsskilmálum deiliskipulags dreifingarstaða, séu þeir fyrir hendi.

Heimilt er að fela þriðja aðila dreifingu húsdýraáburðarins með samningum, enda samþykki sá aðili að fara eftir BAT-niðurstöðum og starfsreglum um góða búskaparhætti. Framsal rekstraraðila til þriðja aðila firra hann þó ekki ábyrgð á meðhöndlun húsdýraáburðarins, komi í ljós að viðkomandi aðili uppfylli ekki tilskyldar kröfur eða hann meðhöndli húsdýraáburðinn ekki í samræmi við BAT-niðurstöður eða starfsreglur um góða búskaparhætti. Liggja skal fyrir samningur við þá aðila sem taka við húsdýraáburði frá búinu og skal eftirlitsaðili hafa aðgang af þeim samningum.

Rekstraraðili skal hafa áætlun um nýtingu húsdýraáburðar til fimm ára í senn. Skal áætlunin liggja fyrir við útgáfu starfsleyfis og vera aðgengileg eftirlitsaðila.

Á þeim tíma árs sem ekki er hægt að nýta húsdýraáburð beint til áburðar, og honum ekki komið til þriðja aðila til dreifingar, skal hann geymdur í viðurkenndri hauggeymslu skv. reglugerð nr. 804/1999 og BAT-niðurstöður²⁹. Hauggeymsla skal hindra fok húsdýraáburðar eins og kostur er. Frárennsli frá hauggeymslu skal vera leitt í rotpró og siturlögn eftir útfærslu rekstraraðila sem er í samræmi við gr. 3.1 og BAT-niðurstöður³⁰. Við losun húsdýraáburðar úr hauggeymslu skal þess gætt að ekki verði mengun frá henni í nærliggjandi ár, læki eða jarðveg utan skilgreinds dreifingarsvæðis húsdýraáburðar.

Eftir hreinsun og tæmingu eldishúsa skal húsdýraáburður fluttur af svæðinu við fyrsta tækifæri eða færður í hauggeymslur sem rúma skulu a.m.k. 6 mánaða birgðir af húsdýraáburði, sbr. reglugerð nr. 804/1999. Hvort sem um er að ræða gáma til skammtímageymslu og/eða hauggeymslur skulu geymslur vera þéttar, fuglheldar og aðgangur búfjár skal einnig takmarkaður.

Ef nauðsynlegt reynist að færa húsdýraáburðinn í brennslu, til urðunar eða notkunar í lífgas- eða myltingarstöð þá skilgreinist húsdýraáburðurinn sem úrgangur og skal meðhöndlaður skv. lögum um meðhöndlun úrgangs nr. 55/2003.

ÚRGANGUR OG EFNAMEÐHÖNDLUN

3.10 Meðhöndlun úrgangs og spilliefna

Meðferð úrgangs og spilliefna skal fara eftir lögum nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs og reglugerð nr. 803/2023 um meðhöndlun úrgangs auk reglugerðar nr. 806/1999 um spilliefni eftir

²⁸ BAT 20 og 22, sbr. gr. 3.1

²⁹ BAT 14 og 15, sbr. gr. 3.1

³⁰ BAT 15, sbr. gr. 3.1

Því sem við á. Fullnýta skal hráefni og stuðla að endurnýtingu og endurvinnslu úrgangs eins og kostur er og þannig skal draga skipulega úr myndun úrgangs.

Skrá skal spilliefni sem myndast í skv. 11. gr. reglugerðar nr. 806/1999 um spilliefni í samræmi við reglugerð nr. 1040/2016 um skrá yfir úrgang og mat á hættulegum eiginleikum úrgangs. Þá skal tryggt að starfsmenn hafi þekkingu á geymslu og meðhöndlun spilliefna og mögulegri hættu sem af þeim getur stafað. Skila skal þeim spilliefnum sem verða til við til viðurkenndrar spilliefnamóttöku. Ávallt skal gæta þess að ekki safnist upp birgðir af spilliefnum.

Förgun úrgangs á athafnasvæði rekstraraðila er óheimil. Úrgang frá búinu, skal flytja reglulega til meðhöndlunar skv. lögum nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs. Þegar úrgangi sem flokkast sem spilliefni er skilað til flutningsaðila eða móttökustöðvar, skal sá sem skilar úrganginum fá afhenta kvittun fyrir skilunum þar sem fram kemur nafn beggja aðila, magn og gerð spilliefnanna ásamt dagsetningu skilanna. Þessar kvittanir skulu aðgengilegar eftirlitsaðila.

3.11 Dauður eða sýktur fugl

Hræjum dauðra alifugla skal koma fyrir í sérstökum hrægámi og þau færð til viðeigandi meðhöndlunar³¹. Komi upp sýking í alifuglum á búinu skal hafa samband við Matvælastofnun³².

Í neyðaráætlun vegna tímabundinnar og varanlegrar stöðvunarskulu vera tillögur um meðferð og förgun kjúklinga þann tíma sem búíð er ekki í rekstri, sbr. gr. 1.5.

3.12 Meindýravarnir

Verði vart við meindýr skal sjá til þess að þau hafist ekki við eða taki sér bólfestu á athafnasvæðum rekstraraðila. Rekstraraðili skal hindra aðgang villtra fugla og spendýra sem sækja að búinu. Staðsetning og aðstaða til haugvinnslu, sbr. gr. 3.8, skal vera varinn eftir fremsta megni til að hindra aðkomu fugls og meindýra með virku meindýraeftirliti. Ávallt skulu þó slíkar ráðstafanir vera í samræmi við lög nr. 64/1994 um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum og lögum nr. 55/2013 um velferð dýra.

3.13 Efnanotkun, öryggisblöð og skiptireglan

Rekstraraðili skal vinna samkvæmt efnalögum nr. 61/2013 og reglugerðum settum samkvæmt þeim sem og öðrum reglugerðum sem gilda um efni og efnablöndur. Við alla efnameðferð skal gæta þess að öryggisblöð séu aðgengileg og uppfærð.

Sé þess kostur skal skipta út efnnum eða efnablöndum sem eru talin geta haft í för með sér óæskileg áhrif á heilsu manna eða skaðað umhverfið. Við geymslu og meðhöndlun efna skal takmarka aðgengi og mengunarhættu eins og kostur er. Við mengunaróhöpp skal fylgja viðbragðsáætlun skv. gr. 2.7.

³¹ Fylgja skal fyrirmælum Matvælastofnunar um meðhöndlun dauðra fugla.

³² Fylgja skal fyrirmælum Matvælastofnunar um förgun fugla ef upp kemur sýking.

4. INNRA EFTIRLIT OG VÖKTUN

4.1 Skráningar

Rekstraraðili skal hafa eftirlit með rekstrarþáttum sem geta haft í för með sér mengun eða losun efna út í umhverfið. Skrá skal reglulega upplýsingar, t.d. í rekstrarhandbók, um eftirfarandi atriði og skulu skráningar vera aðgengilegar eftirlitsaðila:

- framleiðslumagn á hverjum tíma og afföll,
- fódurnotkun, fódurnýting og fódurgerð,
- vatnsnotkun, raforkunotkun og olíunotkun,
- magn og gerð hreinsiefna, sótthreinsiefna og lyfja sem notuð eru á búinu,
- lyfjagjöf
- þjálfun og reynslu starfsfólks sbr. gr. 2.4,
- viðhald, eftirlit og bilanir í mengunarvarnabúnaði,
- bilanir og óhöpp sem valdið gætu mengun,
- mengunaróhöpp og viðbrögð við þeim,
- prófun og kvörðun tækjabúnaðar,
- teikningar af frárennsli,
- allan úrgang sem verður til í framleiðslunni og meðhöndlun hans,
- magn og gerð efnis sem sent er til endurvinnslu, endurnýtingar eða förgunar,
- magn og gerð efnis sem er sent er til spilliefnamóttöku,
- kvartanir sem rekstraraðila berast vegna starfseminnar,
- niðurstöðum mats og/eða mælinga skv. gr. 4.2.

4.2 Mælingar og/eða mat

Fullnægjandi aðstaða til losunarmælinga skal vera til staðar. Rekstraraðili skal kosta og ábyrgjast framkvæmd losunarmælinga. Upplýsingar um framkvæmd og niðurstöður mælinga skulu vera aðgengilegar eftirlitsaðila.

Árlega skal mæla og/eða meta losun köfnunarefnis og fosfórs úr húsdýraáburði³³, rykmengun frá eldishúsum³⁴ og losun ammóníaks við eldishús³⁵ skv. BAT-niðurstöðum.

Rekstraraðili skal vakta fjölda fugla, aðfluttra og fráfluttra, þ.á.m. dauða fugla, neyslu fódurs, magn húsdýraáburðar sem myndast við reksturinn skv. BAT-niðurstöðum³⁶ og skrá niður sbr. gr. 4.1.

Rekstraraðili skal framfylgja mæliáætlun skv. vöktunaráætlun starfseminnar, sbr. gr. 5.1, sem skal endurskoðuð ekki sjaldnar en á fimm ára fresti.

4.3 Skýrslugjöf

Rekstraraðili skal taka saman ársyfirlit og senda eftirlitsaðila, sbr. gr. 4.1, fyrir 1. maí ár hvert fyrir undangengið almanaksár. Í yfirlitinu skulu koma fram niðurstöður mælinga og skráninga, sbr. kröfur í 3., 4. og 5. kafla. Umhverfisstofnun getur fallist á annað fyrirkomulag á þessum skilum, óski rekstraraðili þess. Rekstraraðila er heimilt að vísa til skýrslu um umhverfisupplýsingar ef þar er að finna ofangreinda samantekt.

³³ BAT 24, sbr. gr. 3.1

³⁴ BAT 27 eða BAT 28, sbr. gr. 3.1

³⁵ BAT 25 eða BAT 28, sbr. gr. 3.1

³⁶ BAT 29, sbr. gr. 3.1

4.4 Umhverfisupplýsingar

Rekstraraðili skal skila árlega til Umhverfisstofnunar upplýsingum um losun mengandi efna frá starfsstöðinni með rafrænum hætti, skv. 34. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir.

Rekstraraðili ber ábyrgð á þeim upplýsingum sem hann skilar til Umhverfisstofnunar.

Heimilt er að skila upplýsingunum sameiginlega auk ársyfirlits sbr. gr. 4.3. Skilafrestir framlengjast þó ekki við það.

5. Umhverfisvöktun

5.1 Vöktunaráætlun

Umhverfisstofnun getur farið fram á við rekstraraðila að hann standi fyrir eða taki þátt í vöktun á helstu umhverfisþáttum í nágrenni búsins eða dreifingarstaða húsdýraáburðar. Slík áætlun skal vera í samræmi við umfang losunar fyrirtækisins í þeim tilgangi að meta það álag á umhverfið sem starfsemin veldur.

5.2 Kostnaður

Rekstraraðili skal kosta og ábyrgjast framkvæmd mælinga sem kveðið er á um í starfsleyfi þessu auk vöktunar sbr. gr. 5.1. Eftirlitsaðilar Umhverfisstofnunar geta krafist frekari mælinga ef þörf krefur. Mælingar skulu vera í höndum rekstraraðila eða aðila sem rekstraraðili tilnefnir og Umhverfisstofnun samþykkir.

6. FLOKKUN STARFSEMI OG GJALDSKYLDA

Starfsemin þessi fellur undir lið 6.6.a viðauka I laga nr. 7/1998 og lið 6.6.a viðauka I reglugerðar nr. 550/2018. Rekstraraðili greiðir Umhverfisstofnun gjald vegna útgáfu starfsleyfisins, eftirlits og beitingu þvingunarúrræða skv. gjaldskrá Umhverfisstofnunar.

7. GILDISTAKA

Starfsleyfið er veitt samkvæmt lögum nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir og reglugerð nr. 550/2018, um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit. Starfsleyfið öðlast þegar gildi og gildir til XX. mánuður 2039.

Starfsemin er ekki heimil án starfsleyfis og rekstraraðili ber að sækja tímanlega um endurnýjun á starfsleyfi ef halda á rekstrinum áfram þegar gildistími leyfisins rennur út.

Ákvörðun Umhverfisstofnunar um uppfærslu starfsleyfis er kæránleg til úrskurðarnefndar umhverfis- og auðlindamála innan eins mánaðar frá birtingu ákvörðunar Umhverfisstofnunar skv. 1. mgr. 65. gr. laga nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir, sbr. 4. gr. laga nr. 130/2011, um úrskurðarnefnd umhverfis- og auðlindamála.

Reykjavík, XX. XX 2023

Umhverfisstofnun

VIÐAUKI 1
Yfirlit yfir skiladaga:

Í eftirfarandi ákvæðum starfsleyfisins eru ákveðnir skiladagar tilgreindir:

- Í gr. 2.1 er kveðið á um að rekstraraðili skuli setja sér umhverfismarkmið og þau endurskoðuð a.m.k. á fjögurra ára fresti.
- Í gr. 3.9 er kveðið á um að rekstraraðili skuli hafa áætlun um nýtingu húsdýraáburðar til fimm ára í senn og skuli hún liggja fyrir við útgáfu leyfis.
- Í gr. 4.3 er kveðið á um að rekstraraðili sendi ársyfirlit til eftirlitsaðila fyrir 1. maí ár hvert.
- Í gr. 4.4 er kveðið á um að rekstraraðili skuli skila umhverfisupplýsingum árlega.

Sé misræmi á milli þessa viðauka og megintexta starfsleyfisins gildir megintextinn.